

РЕЦЕНЗИЯ

На докторска дисертация на тема
**„Актове на администрацията с гражданскоправни
последиви“**

От Ана Иванова Стоилова,
дисертант на самостоятелна подготовка
за придобиване на научно-образователната степен
„доктор по право“

Рецензент: доц. д-р Марчо Пенчев Марков

I. АКТУАЛНОСТ И ЗНАЧИМОСТ НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Представеният дисертационен труд е пръв опит в рамките на едно цялостно изследване да се анализира правната същност, спецификата и особеностите на административните актове с гражданскоправни последиви. Този проблем има теоретични основи и пряка практическа приложимост в дейността на администрацията и чрез него се решават преюдициални въпроси при решаването на

гражданскоправни въпроси и издаването на различни гражданскоправни актове. Значимостта на изследвания въпрос се обуславя от практиката на администрацията в редица случаи да издава такива актове с гражданскоправни последици, които следва да бъдат контролирани и изпълнявани по съответния законов ред.

II. КРАТКА АНАЛИТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА НА СЪДЪРЖАНИЕТО

В изследването има ясно определена цел, обект и предмет свързани с теоретичното изясняване на понятието „административен акт“, видовете административни актове и ролята и спецификата на актовете на администрацията с гражданскоправни последици. Правилно е избрана методологията на изследването – от общите теоретични въпроси към пряко практическо изследване на някои основни видове актове на администрацията с гражданскоправни последици.

Докторантът е навлязъл дълбоко в проблемите като сполучливо съчетава теоретичните знания с практическите положения и тяхното значение в дейността на администрацията.

III. ОСНОВНИ НАУЧНИ И ПРИЛОЖНИ ПРИНОСИ В ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

- Изяснени са от теоретична гледна точка понятията актове на администрацията, видове актове на администрацията и спецификата на актовете на администрацията с гражданскоправни последици. Правилно се доказва тезата, че актовете на администрацията са подвид на административните актове и наред с присъщите им общи белези имат свои специфични характеристики,

които много добре и подробно са посочени на стр. 65. Всеки един от извадите е подкрепен с примери от практиката на администрацията, съдебната практика, включително на Конституционния съд и върховните съдилища, както и от европейската практика.

- За нуждите на изследването дисертантът дава работно определение на понятието „актове на администрацията с гражданскоправни последици“, което е добре формулирано, приемливо и обхваща основните му характеристики.

- При разглеждането на конкретни актове на администрацията с гражданскоправни последици се прави и паралел с правните решения в редица европейски страни (напр. четирите режима на концесия в различни държави – стр. 69 и сл.).

- Направено е разграничение между административните договори, споразумението по АПК и актовете на администрацията с гражданскоправни последици, като авторката развива тезата, че административните актове с гражданскоправни последици в някои случаи заместват административния договор.

- В много подреден вид и при спазване на определена последователност са разгледани етапите на производството по издаване на актовете на администрацията с гражданскоправни последици като при инициативата за издаване на акта, избора на доказателствата, мненията и съгласуванията са направени илюстрации с примери (за настанителна заповед, публичен търг, публично оповестен конкурс, участници в производството по ЗУТ, заповедите за премахване на незаконни строежи, концесии и прилагане на разпоредбите на митническия кодекс на Европейския съюз).

- В самостоятелен параграф е разгледана процедурата по някои особени производства за издаване на актове на администрацията с гражданскоправни последици. Тук подробно са разгледани актовете по Закона за общинската собственост (при придобиване право на собственост или вещни права, при замяна, при право на строеж, при публичен търг или конкурс, при продажба на земи, право на ползване, делба). По същия начин са разгледани и актовете по Закона за държавната собственост и правомощията на МС, министри и областни управители.

- Самостоятелно се разглеждат контролно-гаранционните способности за законност и правилност на актовете на администрацията с гражданскоправни последици. Дисертантът е разгледал теоретичните въпроси на видовете контрол, които много сполучливо е илюстрирал с примери от АПК, ЗУТ, Закона за митниците, Закона за защита на конкуренцията, Закона за сметната палати и др. Тук също се правят сравнения с режима на съответните актове от Австрия, Великобритания и Австралия. Разгледани са етапите на съдебния контрол, процедурите по реализацията му и последиците от неспазването на петте изисквания за законосъобразност, подкрепени с примери за актовете на администрацията с гражданскоправни последици. Всичко това е разгледано и през призмата на съдебната практика в РБ и ЕС.

- Самостоятелно място е отделено на системите на съдебен контрол в ГРФ, Естония и Литва и сравнение със системата у нас.

- Отделно е разгледано производството по изпълнение на влезлите в сила актове на администрацията с гражданскоправни последици. Тук е акцентирано на органите по изпълнение, на

приоритета на доброволното изпълнение пред принудителното и на контрола за законност на изпълнителните актове и действия.

- В заключението са направени обобщения на разработката и интересни и приемливи предложения *de lege ferenda* за АПК и специалните закони, както и за практиката.

IV. КРИТИЧНИ БЕЛЕЖКИ И ПРЕПОРЪКИ

- Работата е твърде обемна и в редица случаи теоретично се дискутира по въпроси, които са трайно изяснени.

- Посочените примери, макар и удачни, са разгледани много пространствено, особено в бележките под линия.

- От допълнителни аргументи се нуждае теоретичното изясняване на съотношението акт на администрацията с гражданскоправни последици, административен договор и споразумение.

- Пространствеността на изложението, но и важността на разгледаните в него въпроси води до предположението, че всяка глава от разработката би могла да бъде самостоятелен труд.

- Целият труд се нуждае от научна и стилова редакция и прецизно техническо оформление.

V. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

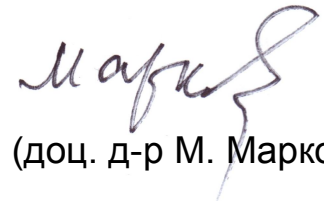
Представената за рецензиране разработка е на много добро ниво. Тя очевидно е собствено дело на дисертанта и го характеризира като добросъвестен и коректен изследовател. Може да се адмира проявеното желание за по-тясно обвързване на теорията с практиката и за предложенията някои практически несъвършенства да бъдат отстранени. Направените бележки и

препоръки при обсъждането на дисертацията в катедрата се взети предвид и съобразени в настоящия вариант на работата.

Дадените препоръки и бележки не намаляват стойността на разработката, а целят нейното прецизиране и усъвършенстване. Като имам предвид постиженията в научния труд и значителните практически новости и приноси си позволявам да предложа на уважаемото научно жури да оцени работата по достойнство и даде научната и образователна степен „доктор по право” на Ана Иванова Стоилова.

09.11.2011 г.
гр. София

РЕЦЕНЗЕНТ:

(доц. д-р М. Марков)